

BÁCSKAI NAPLÓ

POLITIKAI NAPILAP.

AZ ORSZÁGOS KERESZTÉNYSZOCIÁLIS SZÖVETSEG BÁCSMEGYEI HIVATALOS KOZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhos havára negyedévre 1 kof. 80 fillér.
Vidéken postán küldve negyedévre 3 kor. 60 fillér.

FELELŐS SZERKESZTŐ

Dr. VERÉB GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ES KIADÓHIVATAL:

Szabadka, IV., Rákóczi-utca 20. sz. Telefonszám 300.
Kéziratok nem adóznak vissza.
Hirdetések árszabály szerint.

A BÁCSKAI NAPLÓ saját tudósítójának TELEFON HIREI.

Ismét enyhül a helyzet.

A nagyhatalmak elhalasztották
a közbelépést.

Elégtétel monarchiánknak.

A román és bolgár konfliktusra tekintettek újabb a legnagyobb aggodalommal. Ezen oldalról várták leginkább az általános veszedelem kitérését. Ma azonban jelentik, hogy a román—bolgár konfliktusban váratlan fordulat következett be s a békés megoldás lehetősége torlódott előtérbe.

Es az oka annak is, hogy a nagyhatalmak konstantinápolyi követei elhalasztották a portánál mára tervezett demarchejukat akkora, amikor a román—bolgár konfliktus befejeződik.

A béke konferencia.

A londoni béke konferenciáról érkezett jelentések szerint a török megbízottak ma ismét felkeresik a szövetséget államok megbízottjait, hogy választ kapjanak. Ha ez kedvező lesz, akkor folytatják a tárgyalásokat, ha nem akkor még ma elulaznak Londonból.

A török flotta vezére lemondott.

A török Dardanella flotta főparancsnoka lemondott, mert a görögök ellen folytatandó harcért a felelősséget magára vállalni nem akarja. Lemondását elfogadták. A Dardanella-flotta ma elindult a nyílt tengerre.

Elégtétel monarchiánknak.

Belgrádból jelentik, hogy technikai okokból a szerbek által monarchiánknak adandó elégtétel határidejét elhalasztották. Es erint, Ugron belgrádi követünk kivánságára Prizrenben folyó hó 15-dikén, Mitrovicán pedig f. hó 16-án tüzik ki lobogóinkat.

A szerb katonai párt ezen elégtétel miatt Pasics eltávolítását követeli. Pasics távozásáról azonban egy másik jelentés szerint szó sem lehet.

Orosz repülőgépek.

Szentpétervárról jelentik, hogy az orosz hadügyminiszterium 116 repülőgépet rendelt meg.

Andrássy a választójogról.

Andrássy Gyula gróf, ma nyilatkozott a választójogról. Nyilatkozata szerint a választójog nem alkalmas egyébre, mint a mai politikai helyzet bonyolultabbá tételére.

Az általános sztrájk.

A szociáldemokrata párt az általános sztrájk proklamálásának határidejét január 26-dikára tűzte ki. Ezen a napon azonban nem tör ki a sztrájk. A kitérés napját kisebb, valamely politikai dátumra helyezik.

Anglia bekebelezi Egyiptomot.

Amit régen vártak, legközelebb be fog következni. Anglia ugyanis elhatározta Egyiptom annexióját.

Vázsonyi és Tisza-párbajok.

Vázsonyi Vilmos ma, a főváros közgazgatási bizottságában megtámadta a rendőrséget, mert ez a Tisza-párbajokat nem csak, hogy nem akadályozta meg, hanem inkább assisztált a párbajokról, amit mindig megtesz akkor, amikor Tisza személyét kell a tömeg esetleges megtámadásától megvédeni. A rendőrkapitány tiltakozik a megvádolás ellen és kijelenti, hogy a rendőrségnek a párbajról tudomása nem volt.

Az örült fiu meggyilkolta az apját.

Schöbert Róbertet, az ismeretes, gazdag fővárosi butorgyárost tegnap este meggyilkolta elmebeteg fia.

A Schöbert család tagjai a Kossuth Lajos-utcai lakásukról tegnap este háromnegyed 9 órakor a színházba mentek az öreg Schöbert pedig lefeküdt.

Ekkor berontott a szobájába fia, kezében a revolverrel s az ögre vetette magát, aki kétségbeesetten dulakodott a fiával. Az erősebb a fiu lett. Legyűrte az apját és lelőtte.

Esután lerohant a Kossuth Lajos-utcára, ahol a töle kérdezősködő emberekre bambán bámult. Az örült apagyilkost letartóztatták és a tébolydába szállították.

Désy Zoltán bűnpöre.

A vizsgálóbíró befejezte a Lukács Désy bűnügyben a vizsgálatot. Erről értesítette a védőügyvédekkel azzal, hogy 15 napon belül kérhetik a vizsgálat kiegészítését.

Dr. Vázsonyi Vilmos erkölcsse.

A vasárnapi adógyűlés diszszónoka a legbecstelenebb erkölcstelenségnek deklarálta a jelenlegi politikai többségnek azon törekvését, mely az adóreform életbeléptetésére irányul. A gazdasági szinezettel vezetett, de politikai tendenciával rendezett népgyűlésnek figyelemre legméltóbb mozzanata eme deklaráció volt. Kijelentését a szónok egy hasonlattal tette még érthetőbbé s a jelenlegi politikai többséget oly egyénhez hasonlította, aki becéli azt, akinek élete ellen előzőleg gyilkosságot kísérelt meg. Megengedjük, hogy a szónok kiválóan sikerültnek tartotta hasonlatát s ezzel hallgatóinak jogosan vélt elsőrendű szellemi élvezetet nyújtani; abban sem kételkedünk, hogy Vázsonyi Vilmos saját berendezésű erkölcsi felfogása szerint kiváló becstelenség, nem pedig loyaltás a politikai ellenféllel szemben, a megszavazott s szentesítési záradékkal ellátott törvényt végrehajtani. Miután nem tartozunk a jelenlegi parlamenti többség politikai hitvallásának követői közé, nem is lehet feladatunk eme parlamenti többséget Vázsonyi eme támadása ellen megvédeni; mégis a felvetett hasonlat fonalát a megkezdett uton kénytelenek vagyunk tovább filzni s annak minden konzekvenciáit még akkor is applikálni a sympathiánkkal kísért koalícióra, ha annak absurditása evidens, mert a logikai okoskodásnak Vázsonyi által felvett módozatához következetesen ragaszkodni kell.

Felmerül pedig ebben az esetben azon kérdés: minek minősíti a diszszónok valamely politikai pártnak ama törekvését, hogy az alkotó tagjai által életre keltett törvények életbeléptetése ellen indított országos mozgalomnak aktív szerepvivőjéül szegődik és az azok megalkotásában közvetlenül vagy az általa támogatott párt működése által közvetve résztvevő egyéneket a

Ruhákat

Sepsi fest és vegyileg a legszebben tisztít

Üzlet: Kazinczy- (Gombkötő) utca 2. sz. Telep: L., Bercsényi-utca 314. sz. Telefonszám 344.

Gyors és pontos kiszolgálás! Olcsó árak!

politikai erkölcs mely kategóriájába sorozza akkor, amidőn a kiváló energiával vesznek részt az alkotott törvényekbe foglalt reform életbeléptetése elleni akcióban.

Nem tudjuk nem szándékozik-e a szónok szellemes hasonlatának szerves folytatásában résztvenni s a vasárnapi népgyűlés pódiumán asszisztáló fegyvertársakra a gyermekgyilkos szülők hasonlatát applikálni. Ha a szónok nem teszi meg a perhorreszkált törvényeket megalkotó koalíció iránti kegyeletből, mi sem vállalkozunk rá. Szabad utat s teret engedünk azonban mindenkinek annak megállapítására irányuló kérdésben, hogy micsoda az erkölcselenség vádjával dobálódzó dr. Vázsonyi Vilmosnak a politikai erkölcsé.

-s-8.

A keresztény szociális egyletből A katolikus sajtó védelme.

Tegnap, vasárnap este aszofolásig megteltek a keresztény szociális Egylet helyiségei. A kath. sajtó védelméről esett szó s a jelenlevők kikötő lelkesedéssel tüntettek a kath. sajtó és barátai mellett s az elkéseredés hangja tört ki ezen sajtó ellenségei ellen.

Vukovics Antal, titkár olvasott föl először a zsidó világsajtóról s azután Mészáros főtitkár ismertette azokat a támadásokat, melyeket a Bácskai Hírlap egyik katolikus vezérfőúrunk, Jandek Mátyás ellen intézett az Új Lap terjesztése körül kifejtett munkássága miatt.

Mikor Jandek Mátyás személyéről történt említés, zúgó éljenzés kísérte nevét, a helyeslés munkásságának ismertetését s az elkéseredettséget váltotta ki a személye ellen megindított szemérmetlen hájsza ismertetése.

Ismertette azután az előadó a zsidó újságárusítónak a Bácskai Napló ellen megindított aknamunkáját. A Bácskai Napló élte-tése kísérte beszédét s a méltó harag a lapunk ellen megindított aknamunkát.

Végül a következő határozati javaslatot fogadták el:

Határozati javaslat:

A szabadkai keresztény szociális egylet tagjai mélymegbotránkozással vettek tudomást azon alaptalan és szemérmetlenül goromba támadásokról, melyekkel a Szabadkán megjelenő Bácskai Hírlap két ízben is csupán azért állít nyilvánosan pelengérré egy köztisztviselőt s egyúttal a szabadkai kath. mozgalmak egyik legönzettelebb vezető férfiát, Jandek Mátyás városi adópénztárnokot, mert a tisztviselő társai körében a magyar Katholikusok egyik boulevard lapját, az „Új Lxp”-ot önzetlenül terjesztési bátorkodott. Mi, mint a kath. sajtó elvbarátai, Jandek Mátyás ezen ügyét amagunkévá tettük és óva intjük a Bácskai Hírlapot, hogy a jövőben hasonló modortalan és tendenciózus cikke közlésétől már csak a felekezeti béke érdekében is szorgosan tartózkodjék, mert a jövőben már nemcsak Jandek Mátyással, hanem valamennyiünkkel fogja magát szemben találni.

A szabadkai keresztény szocialisták.

A vasárnapi népgyűlés.

A Szabadkai Kereskedelmi testületek, a függetlenségi párttal és szociáldemokratákkal együtt népgyűlést rendeztek, melynek élle az adóreformok életbeléptetése ellen irányult.

A népgyűlésen vendégül dr. Harrer Ferenc szék. főv. tanácsnok, dr. Balkányi Kálmán az Orm. kiküldöttje s dr. Vázsonyi Vilmos Budapest koronázatlan királyz jelentek meg. Lányi Mór háromnegyed 11 órákor nyitotta meg a népgyűlést. Erősen politikai izű megnyitójában a népgyűlés céljaként az adóreformok életbeléptetése elleni tiltakozást jelöli meg, beszéde folyamán azonban kétségtelenül kiviláglik a politikai agitáció tendenciája. Az előki megnyitó után a városok kongressusa nevében, ennek titkára dr. Harrer a vidéki városok szervezkedésének szükségességét fejtegeti s iparkodik a városok és az államérdekek ellentétét kidomborítani. Dr. Taussig Izsó, rövid, de színtelen bevezető sorok kapcsán határozati javaslatot terjeszt elő s kéri a népgyűlést annak elfogadására, amit dr. Balkányi Kálmán az Orm. megbízottja néhány érvvel támogat.

A népgyűlés kiemelkedő mozzanata dr. Vázsonyi Vilmos beszéde volt. A termet betöltő hallgatóság élénk éljenzéssel és halljukolással fogadta; a hallgatóság arcára kiült a tudni vágyás a legélelkebb érdeklődéssel. Kétségtelen az, hogy hallgatók túlnyomó része, még azok is, akiket politikai hovatartozásuk folytán, pusztán a kíváncsiság vezetett fel a nagyterembe, azzal a meggyőződéssel hagyták el a népgyűlés színhelyét, hogy az adóreformot magukban rejtő törvények méltán váltották ki az életbeléptetés ellen megindított akciót. Kétségtelen annyival inkább, mert a hallgatóság túlnyomó része — még diplomás embereket sem véve ki — minden kritikára alkalmatlanul, az ellenkezésre képtelenül, a törvények ismerete nélkül fogadták magukba a Vázsonyi hirdette s csalhatatlannak deklarált ígéret.

Vázsonyi pedig oly ember, hogy ezzel a körülménnyel tisztában volt, beszédét erre is alapította. Nem fukarkodott a szónoki fogások semmiféle nemével; mesterien csoportosította a visszaélések lehetőségeit s ezeket a lehetőségeket ügyes fordulatokkal mint sine qua non consequentiákat tállta fel a hallgatóknak. Annyira azonban nem élt vissza haligatói tudatlanságával, hogy valólan dolgokat állított volna, azonban a tényeket akként csoportosította, üzte-füzte elhallgatva az elhallgatandókat, míg végre is a törvényes rendelkezések és intézkedések torzképe jelent meg a hallgató előtt, hogy elismerő éljenzé váltson ki a szónok számára.

Ezek mellett azonban bőlesen hallgatott arról, hogy a törvényben kifejezésre jutó progressivitás mennyiben sérti a modern adórendszerek legfőbb postulatumát, az adóteher fokozatos emelkedését. Megfeledezett arról is, hogy az államháztartás fedezetére okvetlenül szükséges adóösszegeken kívül mennyit eredményez az új adórendszer, de még azt sem állította, hogy lesz-e ilyen felesleg. Ha pedig csak az okvetlenül szükséges fedezet előteremtésére alkalmas az adóreform, nem mutatta ki pozitívumokkal konkrét adatokkal, hol és mennyiben van sértve az egyenlő és arányos teherviselési képesség elve.

Nem feledkezik meg arról, hogy Wlasics az adóreformokkal kapcsolatban nyilatkozott a közigazgatási bíróság összülésén;

bőlesen elhallgatja azonban, hogy ezen nyilatkozat az adótörvények jó vagy rossz mi-voltával semmi kapcsolatban nincs csupán arra vonatkozott, hogy az adóreform következtében több lehetőség és alkalom nyujtatván az adókiivetés elleni felebbezésre természetesen több felebbezés adatik be, ezzel pedig az amugy is sgyonterhelt közigazgatási bíróság munkaköre lényegesen kitágul.

Ugyanezeken azonban megfeledeznek dr. Exner Kornélnak az ország egyik legkiválóbb finanszenijének felolvasásáról, mely oda kulminál, hogy az adóreformok nem jelenenek új adóterheket, csupán eltolódást: a gyengébb vállról az erősebbre; s míg a főváros adózói felett könnyeket hullat — megfeledeznek arról is, még csak egy hete sem mulott el azóta, hogy a főváros közgyűlésén ő proponált a budapesti adózók részére eddig még nem létezett többféle adó-nemet.

... r. s.

A megfagyott asszony. Holttest a hóban.

A szombati éjszakának nemcsak az a szenzációja, hogy frissen esett hó borítá be az utakat és a járdákat, hanem az is, hogy egy asszony az Isten szabad ege alatt ment át arra a vidékre, ahol — a néphit szerint — nem fáj semmi, nem fáj senki s a honnan nincsen többé visszatérés. A frissen esett hó lett az ő halotti ágya és a szemfedője. Az esetről szagáról különben a következő részletes tudósításai szolgálunk.

A város határában elterülő radonováci szőlőkben lakik Horváth Jakab szőlőmunkás, amely foglalkozásnak a speciális neve a budár szó. Nem mai gyerek már a jó Horváth Jakab bácsi s az ő kedves élete párnaja sem a napokban lehetett fiatal, gyöngye leányzó, mert már a fáma szerint hatvanöt-hetven tavasz számlálhatott a sors különös kegyelme folytán. A magas évszám ellenére is az asszony kitűnő egészségnek örvendett s így sem a hozzátartozói, sem pedig a hozzá nem tartozó, de közelben lakó szomszédok és szomszédasszonyok még gondolni sem merték arra, hogy ezzel az életerős, idősebb asszonnal olyan hamarosan kikezden s olyan hamarosan végezzen a mindannyiunkkal kikezdő és végző irgalmatlan és könyörtelen nagyhatalom, a Kaszás halál.

Szombaton este még vidám referében lopta meg az órákat. Kisebb társaság gyűlt össze kicsiny és szegényes házukban, amelynek kicsinységét és szegénységét eltüntetette, szerelném mondani megaranyozta az a sok reminiscencia, amely a vacsora körül üldögélő és beszélgető egyszerű, öreg emberek ajkairól elhangzó s a régi jó időkrol megemlékező szavak kapcsán került az asztalra. Az öreg embereknek a mult iránt érző, különös rokonszenvük ép olyan természetes és érthető, mint amilyen természetes és érthető az is, hogy ezen kis társaság együttartása nem toldott ki az éjjeli világába, hanem haza és nyugvóra tértek mindannyian mielőtt még annak kísérteties percei elkövetkeztek volna.

A tanyák világában a korai lefekvéshez és a korán keléshez vannak hozzászokva s így már a hajnali órákban rákadtak a hóban elterülő Horváth Jakabné — holt-

FIGYELEM! Ne tessék elmulasztani azon kedvező alkalmot mielőtt imakönyvet, disz-munkákat, képes könyvet, levelezőlap-albumot avagy karácsonyfadisz **FIGYELEM!** akarna vásárolni előbb

Krécsi A. Nándor

könyvkereskedésébe saját érdekét tekintve meggyőződést szerezni arról, hogy ott milyen kedvezményes árba lehet ezen dolgokat megkapni.

testére. Az asszony az új folyamán mehetett ki az udvarra és egy ledöntött fa tövében dönté le őt is a hirtelen halál, amelynek előidézője valószínűleg a nagyobb mértékben elfogyasztott pálinka (egy liter meg se kottyant neki) lehetett s aminek fennforgását különben majd a boncolás lesz hivatva megállapítani. Az özvegyé vált férj föllármázta a házbelieket s azok segítségével bevitték az asszonyt a négy fal köze, ahol addig maradt, míg a kihívott mentőink el nem vitték onnan a bajai temető hullaházába, ahol ma délután fogják felboncolni.

HIREK.

Kanonoki beiktatás. Szerdán, jan. 8-án volt a kalocsai főszékesegyházban Kirschbaum Lajos esperes, titeli plébános legutóbbi kinevezett c. kanonok ünnepélyes beiktatása. A káptalan istentisztelete után az egész főkáptalan jelenlétében vette kezdetét a beiktatás. Az installáló éneklő-kanonoknak, Mácskovicz Pál dr., pápai prelátus felszólítására Kuhl József főkáptalani ügyész felolvasta a kir. kinevező okmányt. Majd az új kanonok magára öltötte állása jelvényeit, mire a beiktató prelátus a jelenlevők élénk figyelmé és érdeklődése közben szép beszéddel üdvözölte az ünnepeltet. A Te Deum után az újonnan beiktatott kanonok a világ javainak megvetését jelképezni akarván pénzt szórt a templom előtt összesereglett nép közé, mire a szép szertartás véget ért. Délben díszbédre volt hivatalos az installált új kanonok s az egész főkáptalan, az ünnepeltnek régi jó barátjához, Boromisza István apátkanonok plébánoshoz.

A zombori főkapitány betiltotta a multságokat. Zomborra nézve csendes a farsang, a főkapitány ugyanis kiadta a rendelkezést, hogy nyilvános multság nem tartható. A betiltás indoklásából kiemeljük a következőket: „Az idei sok tekintetben gyöngye gazdasági év eredménye után beállott kereskedelmi és ipari pangás, továbbá a rossz pénzügyi viszonyok nemcsak a megélhetés sulyos, elviselhetetlen gondját zúdították a közönségre, de már eddig is sok, nemcsak kis, de nagy egzisztenciák családi élelét tették tönkre.“ „A gazdasági válságszülte helyzetet még elviselhetlenebbé teszi az a körülmény, hogy a munkára hivatott fiatal erők, családők vonattak el a mindennapi kenyér megkeresésének lehetőségétől, midőn katonai szolgálatra szólították el a család köréből, ahol a nélkülözhetetlen kenyérkeresőnek helyét, a megélhetés mérhetetlen nagyságu gondja, az eltávozott családtag utáni aggodalom és bánat foglalta el, rejtett könnyek között. Erkölsileg lehetetlen a kesergő, a kétségbe esett, a megélhetés rémképével küzdő embertársaink lelkiállapotát még azzal a kegyelmséggel is tetézni, amit kívánt bennük a még mulatni vágyó és tudó kevesek jókedve, akiket a balsors megkimélt hasonló lelki kínoktól: felébresztené ez bennük a gyűlölséget szerencsésebb embertársaik ellen.“

Község orvos nélkül. A mostani háborus hangulatok kellemetlen hatásait Cservenka lakossága nagyon is megérzi. A községi orvost, dr. Fuchs Jenőt szolgálatra hívták be s így a nagy község most már három hete orvos nélkül van. Ha orvosra van szükség azt Kuláról vagy Vep-rődről kell hívni, ami bizony sokszor okoz nagyon sok kellemetlenséget.

Megszökött tolvajok. Két rovott multu egyénről jelentették az ügyészségnek hogy újabban elkövetett bűncselekményeikért várható büntetés elől ismeretlen helyre szöktek. Az egyik Dobler János csávolyi napszámos, aki több ingóságokat, a másik Csipak Lajos lakatossegéd, aki Davcsik István pénztárcáját lopta ki a zsebéből. Országosan körözik őket.

Megölték a lovagias ügy izgalmai Tragikus haláleset híre érkezett szombaton Bajára. Singer Sámuel kereskedő fiának, aki Pakson gyakorló orvos, valami

munkásbiztosítási ügyből kifolyólag afförja támadt egyik kollégájával. Az ügyet a segédek hosszas tárgyalások után a fegyveres elégtételezés elkerülésével békés uton intézték el. Dr. Singer az ügy elintézése után egyik barátját, dr. Sándor Béla ügyvédet látogatta meg, majd hazament és lefeküdt. Reggelre felesége az orvost holtan találta ágyában. A vizsgálat megállapította, hogy dr. Singert szívizélhűdés érte, a lovagias ügy izgalmai ölték meg. Özvegyén kívül három kis arvája siratja korai halálát.

Bácskai muri. Egy dús gazdag bonyevác földbirtokos szombat éjjel nagy murit csapat a Pest kávéházban. A muri reggelig tartott. Világos reggel olyan jó kedve támadt a nábobnak, hogy minden eltörhető tárgyat összetört és természetesen mindent meg is fizetett.

Kéménytűzek. Kettő is volt. Egyik Löwi Mór kőfaragónál, a másik pedig Deutsch Zsigmond gabona kereskedőnél. Az egyik szombaton délután, a másik pedig szombaton este ment végbe annak rendje és módja szerint minden kár nélkül és a tűzoltóság asszisztálása mellett.

Elgázolta a villamos A váltófiu szerencsétlensége.

Az újvidéki villamos ismét elgázolt egy embert. Ez alkalommal a saját alkalmazottját s az elgázolásnak oka most minden valószínűség szerint a villamos társaság kocsivezetője volt.

Szombaton délelőtt a Főtéren, ahol a villamos járata a legsűrűbb, a váltónál Maksics Domján, 15 éves fiu volt, mint váltó kezelő alkalmazva, aki különben már régebbi alkalmazottja a társaságnak.

Két villamos jött egymással szembe. A fiu a váltót átigazította az egyik kocsit előt s azután kitért előle, a zőrebben nem véve észre, hogy a háta mögött a másik kocsit jön feléje. Nem is gondolhatott kitérésre, mert a következő pillanatban a mögötte haladó kocsit már elűtötte s kerekai elvágta a jobb látát.

A fiut eszméletlen állapotban szállították a kórházba, a vizsgálatot pedig a felelősség megállapítása végett megindították.

Öngyilkosság a kórházban.

Az életunt udvaros.

A helybeli Mária Valéria közkórház udvarosait befogadó helyiségben ma reggel hangos revolverlövés dörrent el. A lövésre összefutó személyzet az ágy mellett egy harminc év körüli, atlott halántéku fiatal embert látott.

Az öngyilkosnak Mamuzsics István a neve. Több mint egy év óta van alkalmazásban a kórházunknál s ez alatt az idő alatt a pontosságán kívül még az is kiderült róla, hogy valami gyógyíthatlan betegsége van és hogy a bort, vagy a másféle szeszitalokat sem veti meg.

Afféle ágról szakadt, apátlan, anyátlan árva, aki valószínűleg ezen szerencsétlen helyzete miatt tartózkodott attól, hogy családot alapítson s ezen tartózkodásának meg is van a jótékony hatása, mert nem sir, nem éhezik utána egy nyomorgó család. A hullája a kórház halottas kamrájában van. Ott fekszik megdermett teste, nem állja körül senki sem, nem siratja meg senki sem, mert hiszen egy apátlan anyátlan árva, csupán egy olyan udvaros, akinek a lelke megroppant az élet sulya alatt s akinek egy örült perc egy pokoli gondolatot

sugott, hogy a következő minutában már kitérülje az élők sorai közül.

Ma meghalt, holnap elbujtatják a föld alá, holnapután pedig többen fogják jelentkezni azért a darab kenyérért, amelyet a néhai név kiterőszakolása előtt keresett meg magának a volt Mamuzsics István a kimosott és megszáritott kórházi fehérneműk mángorlásával.

Haláláról értesítették egyenként és összesen mindazokat, akiket ez illet s ezen értesítéssel kapcsolatban fölvevett jegyzőkönyvben a halál okául a gyógyíthatlan betegséget tüntették föl.

SZINHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

Eva.

Ma fogjuk negyedszer látni és hallani ezt az operettet, amely valószínűleg az úgynevezett kasszadarabok közé fog beemészni. A mult számunkban hosszabban elmondtuk már a véleményünket a darabról is, meg annak a szinte való alkalmazásáról is. Jól eső érzéssel kell leszögeznünk azt, hogy a szombati és a vasárnapi előadások sokkal gördülékenyebbek és estképesebbek voltak, mint a bemutató. A rutin, amelynek szőlő anyja a rátermetségen kívül még a gyakorlat is, ezeken az eseteken különösen a két nagy szerepet adó Peterdi és Molnár játékat jellemezte olyannyira, hogy az a lendület, amelynek csirái már a kitérőben mozgó s éneklő Korda és Komlós jeleneteiben megtalálhatók, az ő produktumaiban is természetesen talajra bukkantak. Ezekon az esteken már az igazi Molnárhoz és Peterdihez volt szerencsénk. Az elmosódó és halovány színekkel határolt s a vérszegény és a kellő temperamentum birtokával nem rendelkező Eva és a Papszi alakítás helyett megkapjuk azt az Evát és Papszit, akiknek a játékában megvolt a vér, megvolt a tűz, a temperamentum, megvolt az élet és a természetesség.

A férfi szerepekben és a sikerben ezuttal is a kis Komlós és a nem kicsiny Korda vezettek. Az epizód szereplők közül elsőrangú volt Fenyő kabinet alakítása és Káldor szimpatikus játéka.

A hét történetét

nemcsak a heti lapok, hanem a Lifka bioskop is bemutatja színesen, élethűen, szavak nélkül és mégis olyan beszédesen. Az újság szorj kielégítése után egy komoly drámmal és egy kacagató bohózzal fog kedveskedni a műsor. A dráma a társadalmi életbe nyul bele és Az uzsorás nevet kapta a keresztelés alkalmával. Magát a témát meg az is vonzóbbá teszi, hogy a párisi Odeon színház kiváló művészeinek gestusaiban és mimikájában kel életre a fehér vásznon. A bohózat a jól ismert „Móric“ családfiaságával és bohóságaival telített produktum lesz. A kedvelt komikus ezuttal moziszinész alakjában fog hangos derüt kelteni. A műsor ezzel azután ki is merült s csupán a közönségre vár, hogy ma és holnap meghassa és kacajra hangolja.

Hirdetmény.

Felhívotnak a mezőgazdasági cselédeket tartó gazdák, hogy mezőgazdasági cselédeiket az 1913 évi országos cselédpénztár, járulék megállapítás végett a törvényes következmények mellett 8 nap alatt a városi adóhivatalnál jelentésük be.

Szabadka, 1913. január hó 9-én.

Gulyas adóhiv főnök.

Fennálló igen jó üzlethez társ kerestetik
pár ezer koronával „Jüvedelmező“ jelligére a kiadóba.

MEGHIVÓ.

A SZABADKAI ÁLT. TAKARÉKPENZTÁR RÉSZVENY-TÁRSASÁG

1913. évi február hó 2-án délelőtt 9 órakor az intézet helyiségében

évi rendes közgyűlést

tart, melyre a t. részvényeseket ez uton is meghívja.

A közgyűlés tárgyai:

1. Az 1912. évi üzleteredményről való igazgatósági és felügyelő-bizottsági jelentés.
2. A számadások megvizsgálása, a mérleg megállapítása, a nyereség felosztása, az igazgatóság és felügyelő-bizottság, valamint a tisztviselői kar felmentése.
3. Regénye Lajos h. igazgató nyugdíjba helyezése iránti kérelme.
4. 17 rendes, 5 pótigazgatósági tag megválasztása.
5. Netáni indítványok.

Az Igazgatóság.

VAGYON.

Mérleg és vagyon-kimutatás 1912. évi december hó 31-én.

TEHER.

Főkvilapsz.		K	f	Főkvilapsz.		K	f
63	Kézpénz maradvány	57000	61	16	Részvénytőke	200000	—
52	Váltó tárcsa	838100	65	17	Tartalékalap	200000	—
64	Jelzálogra fektetett hitelváltó	466222	18	55	Nyugdíjalap	50932	40
61	Jelzálog kölcsönök	1040485	87	19	Értékpapír árfolyam és veszteség tartalékalap	27654	87
60	Kezességi hitelkölcsön	153152	38	57	Takarékbetétek tőke	2750320.21	—
					f. év II. felére tőke kamat	63079.49	2813399
59	Folyó számla alapsza- bekebelezve 361255.35 bályszerü fedezettel } kezesség . 323084.51 értékpapír . 7714.58	692054	44	31	Viszleszámított váltók	207820	—
7	Intézeti értékpapír 4% aranyjára- dék 135400 forint a. 105.75	286371	—	21	Engedményezett jelzálog kölcsönök	11350	56
8	Intézeti értékpapír Pestih. tktár kötv. 38000 k. a. 85.50	30490	—	59	Folyó számla	631	05
9	Intézeti értékpapír függő kamatai	6867	96	54	Kamatok előre felvett	28012	96
40	Ingatlan	685	90	23	Betét kamatok után 10% adó	6532	37
10	Értékpapír előleg	190	—	24	Osztalék fel nem vett	610	—
11	Hátralék kamat	17511	61	25	Hitelegyleti biztosíték	139	56
62	Osztalék-magyar bank giró számla	12570	95	26	Kincstári bélyegdíj átíratás után	15	04
13	Bélyeg előleg	1200	—		Egyenleg	56234	34
15	Magyar királyi póstatakarékpénztár	263	30				
14	Házbér	166	—				
		3603332	85			3603332	85

VESZTESÉG.

Nyereség és veszteség számla 1912. évi december hó 31.

NYERESÉG.

Főkvilapsz.		K	f	Főkvilapsz.		K	f
57	Takarékbetétek után f. év II. felére tők. kamat	63079	49	54	Kamat	124652	52
66	Takarékbetétek után kifizetett kamat	4692	62	65	Késedelmi kamat	426	72
68	Kezelési költségek	21400	—	11	Hátralék kamat	17511	61
67	Üzleti költségek	2844	89	9	Intézeti értékpapír jövedelme	14522	57
23	Betét kamatok utáni 10% adó	12543	81	45	Idegen pénzügyintézeteknél elhely. tők. után kamat	14529	72
41	Adó	7298	77	33	Kölcsönös segélyszövetkezet	397	74
14	Házbér	2000	—				
42	Kincst. bélyeg díj osztalék után	128	—				
69	Napibiztosítási díjak	1794	—				
53	Nyugdíj alap utáni illeték	24	96				
	Igazgatósági és felügyelő bizottsági javaslat a tiszta haszon felosztására:						
	Igazgató jutaléka 3%	1687.02					
	Helyettes igazgató jutaléka 2%	1124.68					
	Igazgatóság jutaléka 2%	1124.68					
	Felügyelő bizottság jutaléka 2%	1124.68					
	Tisztviselők jutaléka 3%	1687.02					
	Nyugdíj alap jutaléka 2%	1124.68					
	Értékpapír árf. és veszteség tart. alap	18361.58					
	15% minden 200 koronás részvény után 30000.—	56234	34				
		172040	88			172040	88

Szabadkán 1912. évi december hó 31-én.

Gyelmis s. k. Regényi s. k. Csajkás s. k. Berkes s. k. Rieger Mihály s. k. Rádics T. János s. k.
igazgató. h. igazgató. főkönyvelő. pénztáros. ig. tag. ig. tag.

Alulírott felügyelő-bizottság ezen mérleg és vagyonkimutatást megvizsgálván, azt az intézetiszámadások fő- és mellékkönyvekkel történt összeegyeztetés után minden megegyezőnek találta.

Szabadkán 1913. évi január hó 11-én.

Dr. Brenner József s. k. Dr. Békeffy Gyula s. k. Dr. Vojnics Dezső s. k. Dr. Révfy Jenő s. k. Sztojkovics Dusan s. k.
Palotai Bódog s. k. Dr. Bán Lajos s. k. Dr. Szilasi Mór s. k. Dr. Fischer Jákó s. k.

nyomatott a kiadótulajdonos, Szent Antal Nyomda- és Irodalmi-Vállalat mint szövetkezeti könyvnyomdájában Szabadkán.